

Reformy v Turecku ve vizi členství v Evropské unii 1995-2005

Petra Špačková si pro svou diplomovou práci vybrala zajímavé a aktuální téma, které úzce souvisí s nanejvýš kontroverzní otázkou přistoupení Turecka k EU: politické, administrativní a ekonomické reformy v Turecku v letech 1995-2005. Zvolené období je vymezeno logicky: ohraničují jej podpis dohody o celní unii a zahájení přístupových jednání s EU. Cílem její práce je „analýza, sumarizace a následné zhodnocení těchto tureckých snah o přiblížení se Evropě a jejím charakteristikám“. Autorka si zaslouží ocenění za nadšení a zápal pro věc, které celá její diplomová práce odráží, i za síly vynaložené na osvojení si základů tureckého jazyka. Na druhou stranu nelze nevidět řadu nedostatků, které její práci provázejí a které níže uvádím. Celkově vzato však předkládaná práce představuje užitečný příspěvek do probíhající diskuse, jež je stejně často zatížena přílišným emocionálním nábojem jako zarážející věcnou neznalostí, a jako taková si nepochybně zaslouhuje, aby byla obhajována a obhájena.

Struktura práce je poněkud atypická (a měla by být lépe objasněna v úvodu). Úvod je zařazen až za rozbor literatury (*Euractiv.com* není webová stránka EU!) a cíle práce (autorka se nesnaží obhajobu konkrétní teze) jsou vymezeny až na str.18 poté, co autorka v částech 1 a 2 vyjmenovala několik desítek jistě velmi relevantních otázek, které se k problematice možného členství Turecka v EU vztahují. Na str.9 autorka uvádí, že „Turecko se stane pravděpodobně za 10-20 součástí Evropské unie“ – domnívá se tedy, že je reálné, že přistoupení Turecka v budoucnu skutečně získá podporu všech členských zemí Unie (francouzské referendum atd.)?

Určité výhrady (nad rámec toho, že je z hlediska širě předkládaných argumentů škoda, že autorka neměla možnost pracovat se zdroji např. francouzské či německé provenience) je možné vznést k bibliografii: internetové odkazy by měly být nadepsané (názvy článků, dokumentů atd.), některé z „pramenů“ jsou ve skutečnosti sekundární zdroje (Bajt, Bátory, Král atd. jsou studie). Mezi studiemi postrádám text Kirsty Hughes, zabývající se politickými a ekonomickými dopady tureckého vstupu na EU, jehož resumé bylo publikováno i v češtině. U citátu na str.14 „pokud se nevyskytnou..“ chybí odkaz, u řady odkazů není uvedena strana nebo jsou jinak nekompletní; časté používání uvozovek je matoucí (jde o citáty? označení hovorových či přenesených výrazů?).

Stylistická úroveň práce je přinejlepším průměrná (slovosled; „bylo dosaženo progresu“ – str.73, „paper“ místo článek/studie/analýza, anglická zkratka OSCE místo OBSE, GDP místo HDP, co znamená výraz „prereformující se“ na str.29?..). Zařazené přílohy považuji za spíše zbytečné, přinejmenším v daném rozsahu; není zřejmé, proč u tabulky na str.100n chybí vývoj vzájemných vztahů před rokem 1980. Anglické resumé by si zasloužilo jazykovou korekturu.

Práce působí poněkud nepřehledně, autorka nicméně správně identifikuje klíčové problémy, jež v souvislosti s možným přistoupením Turecka vyvstávají, přičemž se jí daří zachovávat vyvážený pohled (svůj osobní postoj v úvodu práce uvádí) – užitečné je především shrnutí na str.65-69 a bilance možných přínosů a rizik na str. 86-92.

Navrhuji, aby se autorka při obhajobě pokusila o srovnání tureckých reforem ve sledovaném období s transformačním procesem, kterým před přistoupením k EU prošly země středovýchodní Evropy: jaké jsou podle ní hlavní společné body, a jaké hlavní rozdíly? A

jakými reformami musí podle ní projít sama EU, aby byla na budoucí turecké členství připravena?

Petra Špačková předkládá diplomovou práci, která přes uvedené dílčí výhrady splňuje všechny požadavky na bakalářské práce kladené. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji, aby byla hodnocena stupněm **velmi dobře**.

V Praze dne 21. června 2006

Mgr. Jan Váška
Katedra západoevropských studií
Institut mezinárodních studií FSV UK
jan.vaska@centrum.cz